

Het aantal winterbloeiende bomen en heesters is groter dan vaak wordt aangenomen. Wie in het sortiment duikt, ontdekt veel fraais. Abeliophyllum bijvoorbeeld. Groenschrijver André Zwinkels is enthousiast: 'De bloemen geuren ook nog eens heerlijk.'

Tekst en fotografie: Emiel van den Berg

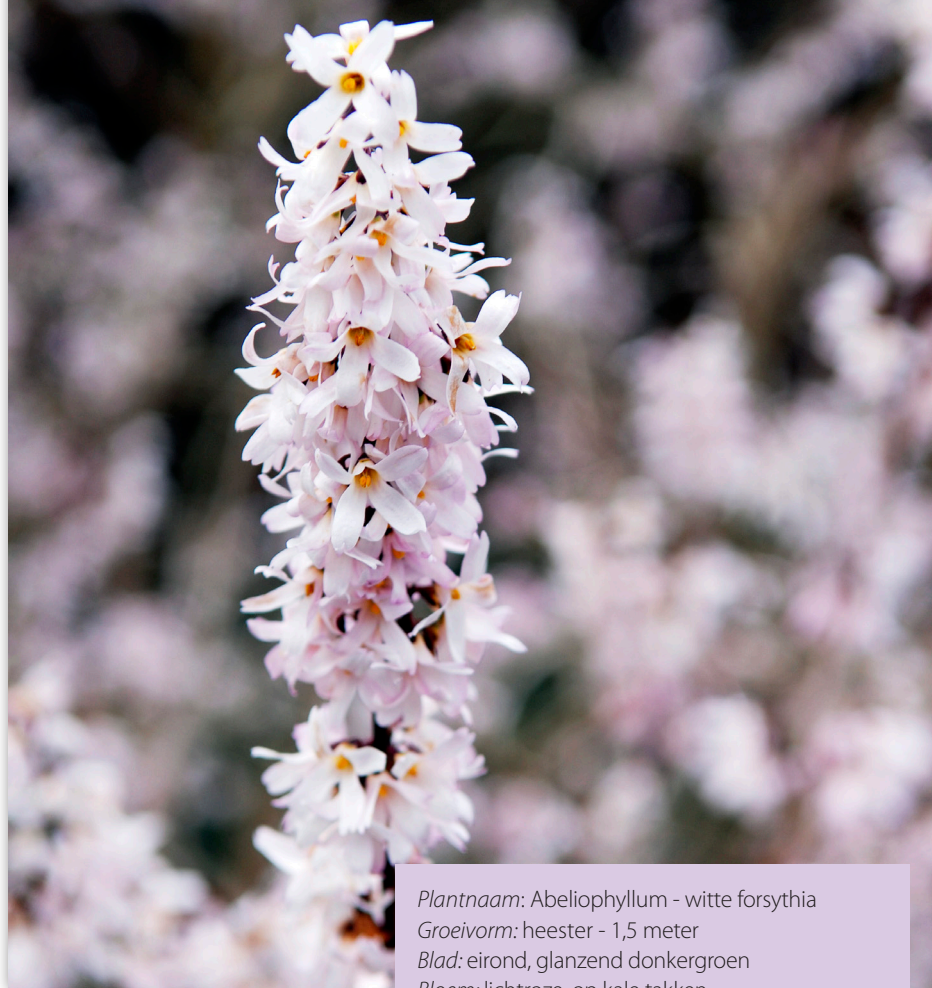
De bladverliezende Abeliophyllum is een onterecht onbekende heester. Hij behoort tot de olijffamilie, de Oleaceae, die veel bekendere vertegenwoordigers als Fraxinus, Syringa, Jasminum en Ligustrum kent. Abeliophyllum bloeit op het kale hout aan het einde van de winter, net als Forsythia - ook lid van de Oleaceae - die vaak iets later bloeit. Vanwege de gelijkenis tussen Forsythia en Abeliophyllum wordt de laatste wel eens witte forsythia of sneeuwforssythia genoemd. Ook de Engelse spreken over white forsythia.

In de geslachtsnaam Abeliophyllum draait het om de woorden abelia en phyllum. Abelia verwijst naar de gelijknamige sierheester. Phyllum is afkomstig van het Griekse phyllon dat blad betekent. Het blad van Abeliophyllum lijkt sterk op dat van Abelia. De bloeitijden van deze heesters verschillen echter aanzienlijk, want Abelia is een echte zomerbloeiër die bij voldoende zon tot in de herfst doorbloeit.

RECENTE INTRODUCTIE

"In een wintertuin mag Abeliophyllum eigenlijk niet ontbreken", vertelt gepassioneerde tuintier en groenschrijver André Zwinkels. "De heester behoort tot de charmante plantgroep die tijdens zachte winterdagen het voorjaar aankondigt. Hiertoe behoren ook mijn andere favorieten als Sarcococca, Lonicera purpusii en Chimonanthus, maar daarover misschien een andere keer."

Abeliophyllum kent slechts één soort: A. distichum. "De soort bloeit bijna wit; in mijn eigen tuin heb ik gekozen voor 'Roseum' met lichtroze bloemen." Van nature groeit Abeliophyllum in centraal Korea. Hoog in de berggebieden vormt hij daar een forse heester met een spreidende habitus. Een volgroeide plant haalt 2 meter hoogte en breedte. In de Nederlandse tuin wordt de struik circa 1,5 meter hoog en daarvoor is al gauw tien jaar nodig. "Haal na de bloei wat oud hout en uitgebloeide takken,

Abeliophyllum distichum 'Roseum'

Plantnaam: Abeliophyllum - witte forsythia

Groeivorm: heester - 1,5 meter

Blad: eirond, glanzend donkergroen

Bloem: lichtroze, op kale takken

Bijzonderheden: opvallende winterbloeiër

ANDRÉ ZWINKELS:

'Charmante heester voor einde winter'

eventueel flink, terug. Dit snoeiwerk is nodig om te voorkomen dat de plant een te rommelig uiterlijk krijgt."

A. distichum is pas in 1919 in Japan ingevoerd en vanaf 1932 verschenen de eerste exemplaren in Engeland. De heester is dus een vrij recente introductie vergeleken met veel andere heesters uit verre werelddelen. Wie een exemplaar wil aanschaffen, zal merken dat de verkrijgbaarheid bescheiden is. De plant is slechts bij enkele kwekers te vinden. "Terwijl hij zich heel gemakkelijk laat stekken. Jammer dat hij zo weinig wordt aangeplant, waarschijnlijk is het de onbekendheid."

Kenmerkend voor A. distichum zijn de jonge, bijna zwarte twijgen. Die kleur wordt lichter naarmate de twijgen ouder worden. Bovendien zijn de over het algemeen dunne en buigzame twijgen vierkant. Het tegenoverstaande blad is glanzend donkergroen en 3 tot 5 cm groot. De vorm van het blad is eirond en de top is sterk toegespitst. De bladeren staan in twee rijen gelijkmatig verdeeld over de takken. De soortnaam distichum betekent letterlijk tweerijig.

"De bladverkleuring in de herfst is heel fraai; van lilapaars tot diep donkerpurper."

LANGS PAD

De belangrijkste sierwaarde is dat A. distichum vanaf de tweede helft van de winter bloeit op de kale takken. "Afhankelijk van de weersomstandigheden, want vriest het nog die periode, dan stelt de heester de bloei uit tot in maart." De bloemen geuren heerlijk en vanwege de lichte bloemkleur adviseert Zwinkels een donkere achtergrond. "Bijvoorbeeld een Taxus-haag." Vanwege die geurende bloemen - die een donker oranje hart hebben - komt de heester het best tot zijn recht langs een oprit of pad. "Dan wordt hij het meest opgemerkt en krijgt hij de aandacht die hij verdient. Bij de voordeur moet hij vanwege de ruimte wel in model gehouden worden." Na de bloei verschijnen ronde gevleugelde vruchten. Deze lijken iets op de gevleugelde vruchten van de iep. Abeliophyllum verlangt een zonnige en wat warme standplaats en een doorlatende, vruchtbare grond. "Extra bladaarde toevoegen houdt de plant gezond."